

VADER ARSENIE BOCA - *WONDERLIJK UITZONDERLIJK*

Vader Arsenie Boca
Wonderlijk Uitzonderlijk

Georgeta Germina Punga-Herbreteau

© 2019 Georgeta Germina Punga-Herbreteau/Uitgeverij U2pi

Titel: Vader Arsenie Boca - *Wonderlijk Uitzonderlijk*

Auteur: Georgeta Germina Punga-Herbreteau

Uitgeverij U2pi BV, Den Haag, www.uitgeveriju2pi.nl

Druk: Jouwboekdrukkerij.nl

ISBN: 978-90-8759-873-0

NUR: 700

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

INHOUD

Inleiding en verantwoording	7
Als een filament, een gloeidraad in een lamp	9
Autobiografie (vertaling)	13
Een bijzondere gebeurtenis	19
Getuigenissen	34
ZOE DAIAN	34
VADER PANTELIMON MUNTEANU	40
DAN LUCINESCU	46
VADER STEFAN NEGREANU	66
ASPAZIA OTEL PETRESCU	71
VADER PETRU VEMVULESCU	86
IRINEAU DUVLEA	89
VADER IOAN PEANA	96
SIMION TODORAN	101
DANIIL STOENESCU	110
BOGDAN JUNCU	123
GEORGE VALCEA	135
DIONISIE IGNAT	144
SEVER VOINESCU	147
DUMITRU CONSTANTON-DULCAN	152
GERMINA GEORGETA PUNGA-HERBRETEAU	175
Beknopte biografie	183

INLEIDING EN VERANTWOORDING

Op aanraden van Bisschop Daniil Stoenescu heb ik, na de publicatie van ‘Het Pad Naar Het Koninkrijk’, deze voorliggende collectie getuigenissen gebundeld. Het eerste boek biedt een overzicht van wat Vader Arsenie door zijn gesprekken, geschriften en homilieën de Roemeense gelovigen aanraade en leerde. Dit tweede boek is een poging om een beeld te schetsen van deze bezielde monnik, die op onnavolgbare wijze het Orthodoxe Geloof gestalte gaf en tot op de huidige dag voor vele zoekende mensen nog steeds een richtinggevende bron van inspiratie is. Terecht roemt Bisschop Daniil Vader Arsenie als “een Everest voor het Roemeense volk.”

Dan Lucinescu, geprezen auteur van meerdere bestsellers, verzekerde mij dat elke uitgave over Vader Boca, zonder enige twijfel, de lezer op een sublieme en ondoorgrondelijke wijze beïnvloedt. Zoals het Christelijke Geloof een lichtbaken van hoop was tijdens de duistere dagen van de communistische bezetting van Roemenië, zo ook kunnen de lessen en het leven van Vader Arsenie Boca, in de huidige tijd, een stralend voorbeeld zijn voor de vermoeide mens, die hunkert naar een verfrissende reiniging van de ziel.

Ik ben deze vrienden dankbaar voor hun bemoedigende aansporingen en praktische raadgevingen en ik hoop, dat deze uit-

gave een aanvulling mag zijn bij ‘Het Pad Naar Het Koninkrijk’, zodat Vader Arsenie ook thans hier nog de man kan zijn, die hij ooit in Roemenië was: *wonderlijk uitzonderlijk!*

Ten slotte wil ik mijn orthodoxe vriend Nikodim bedanken voor zijn naleeswerk en vele tips, Jeroen van der Starre voor zijn begeleiding bij het drukwerk en mijn man Dominique voor zijn geduld en vertrouwen. Zonder hun gewaardeerde medewerking, was deze realisatie niet mogelijk geweest. Mijn onvoorwaardelijke dank gaat ook uit naar Florin Duțu (foto’s), Cezar Buterez (cartografie) en G. Antonio Gavriluță met Rebeca Bărbulescu (vertalen bijdragen).

Georgeta Germina Punga-Herbreteau
Rijswijk (Nederland)

Lente 2019

ALS EEN FILAMENT, EEN GLOEIDRAAD IN EEN LAMP

Onze door allen geliefde Vader Arsenie Boca (1910-1989) is een van de meest schitterende gloeidraden uit de Roemeense geestelijke ‘verlichting’, want zijn charismatische uitstraling wordt tot op de dag van vandaag weerspiegeld in “een rivier van water des levens, ontspringend uit de troon van God en van het Lam.” (Openb. 22,1) In zijn boek Openbaring of Apocalyps schrijft Joannes, namens Jezus Christus, zeven brieven aan de zeven kerken uit Azië (Openb. 2-3), waarin hij telkens, in één slotvers, een Goddelijke belofte doet voor hen, die de onzichtbare, geestelijke strijd zegevierend beëindigen.

Vader Arsenie heeft door zijn onwankelbare geloof, zijn onverdrotten inzet en zijn voorbeeldige leven, naar de levens van de Egyptische Woestijnvaders en de Filokalia, ontegensprekelijk een dergelijke overwinning behaald.

Daarom is Vader Arsenie zalig, want “Wie overwint, hem zal Ik geven te eten van de boom des levens, die in het Paradijs Gods is.” (Openb. 2,7)

Daarom is Vader Arsenie andermaal zalig, want “Wie overwint, zal van de tweede dood geen schande lijden.” (Openb. 2,11)

Daarom is Vader Arsenie een derde maal zalig, want “Wie overwint, hem zal ik geven (...) een witte steen (...) en op de steen een nieuwe naam (...), welke niemand weet, dan die hem ontvangt.” (Openb. 2,17)

Een vierde maal is Vader Arsenie zalig, want “Wie overwint en Mijn werken tot het einde toe bewaart, hem zal Ik macht geven over de heidenen en hij zal hen hoeden met een ijzeren staf, als aardewerk worden zij verbrijzeld, gelijk ook Ik van Mijn Vader ontvangen heb, en Ik zal hem de morgenster geven.” (Openb. 2,26-28)

Het licht van de morgenster kan hier worden geïnterpreteerd als Het Ongeschapen, Goddelijke Licht, Dat de ziel doorstraalt.

Een vijfde maal is Vader Arsenie zalig, want “Wie overwint, zal (...) bekleed worden met witte klederen en Ik zal zijn naam geenszins uitwissen uit het Boek des Levens, maar Ik zal zijn naam belijden voor Mijn Vader en voor Zijn Engelen.” (Openb. 3,5)

Een zesde maal is Vader Arsenie zalig, want “Wie overwint, hem zal ik maken tot een zuil in de tempel Mijns Gods en hij zal niet meer daaruit gaan en Ik zal op hem schrijven de naam Mijns Gods en de naam van de stad Mijns Gods, het nieuwe Jeruzalem, dat uit de Hemel nederdaalt van Mijn God, en Mijn nieuwe Naam.” (Openb. 3,12)

Hoe groot is het geluk van wie eeuwig mag vertoeven in Gods Huis en Zijn Naam mag dragen!

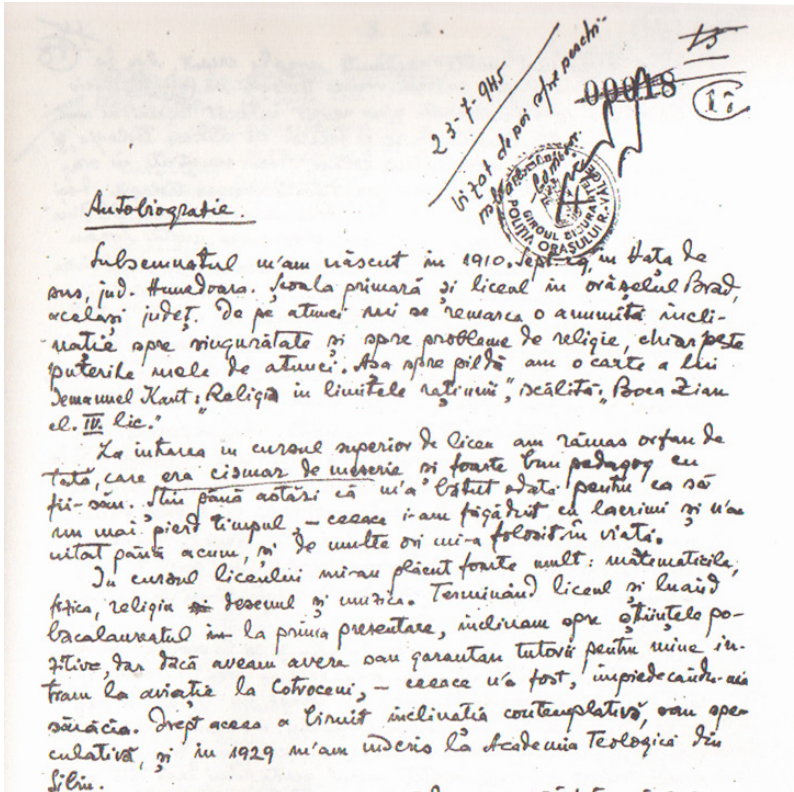
Een zevende maal is Vader Arsenie zalig, want “Wie overwint, hem zal ik geven met Mij te zitten op Mijn Troon, gelijk ook Ik heb overwonnen en gezeten ben met Mijn Vader op Zijn Troon.” (Openb. 3,21)

+Daniil

Daniil, voormalig Bisschop van Dacia Felix

Hăţăgel, 26 september 2018

AUTOBIOGRAFIE

Ik werd geboren op 29 september 1910 in Vața de Sus, een dorpje in het district Hunedoara. Ik liep school te Brad, een stad in de gelijknamige provincie. Ik merkte toen reeds dat ik graag alleen was. Daarom trok ik mij vaak in de eenzaamheid van de bossen en velden van mijn dorp terug. Religie boeide mij mateloos, ik stelde mij vele vragen en ging overal en altijd op zoek naar antwoorden. Zo heb ik nog een exemplaar van

‘De religie binnen de grenzen van de zuivere rede’, een boek van de Duitse filosoof Immanuel Kant. Ik heb het gesignd met ‘Boca Zian 4de klas Lyceum’.

Tijdens mijn jaren op de middelbare school stierf mijn vader Jozef. Hij was een hardwerkende schoenmaker, die mij een zeer goede opvoeding schonk. Ik herinner me nog steeds dat hij mij ooit een klap gaf, omdat ik tijd aan het verliezen was. Toen heb ik hem met tranen in mijn ogen beloofd dat dit nimmer meer zou gebeuren. Het bleek een onvergetelijke en nuttige les voor mijn gehele leven. Ik hield op het Avram Iancu Lyceum veel van de lessen wiskunde, natuurkunde, godsdienst, kunst en muziek. Daarom dacht ik eraan om na het behalen van mijn diploma mij verder te bekwamen in de positieve wetenschappen en mij in te schrijven voor een opleiding aan de luchtvaartschool te Cotroceni. Deze opleiding was echter te duur, waardoor ik besloot mijn religieuze en contemplatieve roeping te volgen. In 1929 schreef ik mij in voor een opleiding aan de Theologische Academie in Sibiu.

Mijn theologische studie kon ik betalen met het geld, dat ik bij het verkopen van mijn ouderlijke huis had ontvangen. Overigens had ik ook nog een studiebeurs. Mijn moeder Christina heb ik nooit om hulp gevraagd. Zij leefde sinds 1922 officieel gescheiden van mijn vader. Het vonnis bij de echtscheiding -ik was toen 12 jaar- had mij aan mijn vader toegewezen: hij had immers een vast inkomen, waardoor hij de onderwijskosten

kon betalen. Tijdens mijn theologische opleiding ontdekte ik de schoonheid van het monnikenleven en ik wilde me door oefening toelagen op het doorgronden op de mystieke kant van het leven. Daarom liet ik mijn moeder wennen aan een leven zonder mij. Ik nam zo weinig mogelijk contact met haar op, zodat ik langzamerhand uit haar leven kon verdwijnen. Dat zou de pijn verzachten op het ogenblik dat ik mij definitief als monnik uit de wereld zou terugtrekken. In die dagen legde ik mij ook de discipline van de soberheid op: zo nam ik mij voor geen meisjes meer te ontmoeten. Dat lukte mij slechts ten dele, want net bij het begin van mijn theologische studies stond het Ministerie toe dat ook meisjes de theologische opleiding mochten volgen. Vriendinnen in de stad heb ik echter nooit gehad. Ik onthield me bewust van elke gelegenheid om uit te gaan. Het opzoeken van vrienden en vriendinnen gebeurde slechts op uitnodiging van de Academie en in het gezelschap van een professor. Dansen kon ik niet, leren dansen wou ik niet. Ik heb het ook nooit gedaan. Ik vond dat voor een theoloog ongepast. Ik had ook geen belangstelling voor wat anderen buiten de lessen deden, dat liet mij volstrekt onverschillig.

Ik hield mij vooral bezig met de relatie tussen de zintuigen en de wil en de comparatieve studie van de mystiek bij de wereldgodsdiensten. Ik wou door studie en ervaring begrijpen op welke wijze en in welke mate de wilskracht het geestelijke en het biologische aspect van het leven kan beïnvloeden en of reflexen en instincten niet onder de controle van het bewustzijn

konden gebracht worden, zoals de leerboeken in die tijd ten onrechte vermeldden. Ik werd bij deze zelfstudie op voortreffelijke wijze geholpen door de geschriften en bevindingen van Mircea Eliade, die door de Universiteit van Boekarest naar Calcutta was gezonden om er Oosterse Studies te volgen. Ik beschouwde deze studie als een voorbereiding op het monnikendom.

Al mijn activiteiten waren toen, net als deze van vandaag, louter gericht op het innerlijke, nooit op het uiterlijke. Daarom verkoos en verkies ik ook steeds het zwijgen boven het praten. Daarom ook draag ik Arsenie als monnikennaam: ik probeer geestelijk te leven naar het voorbeeld van Abba Arsenie, die de ascese van de stilte had gekozen, waardoor hij de innerlijke volmaaktheid verwierf. Mijn inspanningen resulteerden in een scriptie ‘Beproevingen van het geestelijke leven’, waarmee ik mijn theologische opleiding te Sibiu in 1933 succesvol beëindigde.

Tijdens de vakantieperiodes bekwaamde ik mij in het schilderen, een door God geschonken talent, dat Metropoliet Nicolae Bălan van Transsylvanië had opgemerkt. Hij stuurde mij naar de Kunstacademie in Boekarest, waar ik mijn opleiding in 1938 beëindigde, zonder ook maar één les over te slaan. (...) Ik vertrok met de zegen van Metropoliet Nicolae naar de Berg Athos, waar ik enkele maanden in de Roemeense skite Prodromos verbleef om mij in het Orthodoxe monnikenleven te verdie-

pen. (...)Terug in Roemenië reisde ik naar Chisinau om er de techniek van het vergulden te leren.

Daarna trad ik binnen in het Brâncoveanu Klooster te Sâmbăta de Sus in het district Braşov, waar ik in 1939 op de eerste vrijdag na Pasen tot monnik werd gewijd. Twee jaar lang was ik er de enige monnik, waardoor ik voor alle taken de volle verantwoordelijkheid droeg. Om te schilderen ontbrak de tijd. Ik vreesde dat mijn talent zonder vrucht zou blijven en dat mijn opleiding te Boekarest tevergeefs was geweest.

Tientallen mensen kwamen het klooster bezoeken om er troost en wijsheid te vinden. God zij dank kwam er versterking. Serafim Popescu werd mijn medemonnik. Ik vroeg hem in mijn plaats de priesterwijding te aanvaarden, ik voelde mij immers onwaardig. De stroom bezoekers hield aan, het klooster kende een geestelijke opbloei. In de winter van, ik denk, 1941 kwamen van heinde en verre landgenoten ons opzoeken om ons hun geestelijke problemen voor te leggen. Daarom werd ook ik in 1942 priester gewijd en kon ik hen het Pad naar het Koninkrijk wijzen. Ik kon hen vertellen over Jezus Christus, waarachtig God én waarachtig mens, de God-mens, Die de mens de weg naar het Heil en de heiliging in woord en daad aanwees. Ik mocht hen leren opnieuw op te staan na hun vallen in de zonde en verder hun levensweg te voltooien met een mateloze liefde voor de medemens en God.

Dat was mijn enige verlangen. Dat is ook mijn enige taak.

Hieromonnik Arsenie

Râmnicu Vâlcea

17 juli 1945

Bron: www.fundatiaarsenieboca.ro/biografie

EEN BIJZONDERE GEBEURTENIS

AANTEKENING VAN ZIAN BOCA

Tussen de manuscripten van Zian Boca, die enkele maanden later als Vader Arsenie tot monnik zou gewijd worden, werd deze beschrijving gevonden van een uitzonderlijke gebeurtenis tijdens zijn verblijf op de Berg Athos. Daar verbleef hij in de cel, toegewijd aan de Heilige Hipatius, en werkte hij samen met Vader Dometius Trihenia, die priester gewijd was in 1937. Zian Boca was ook werkzaam in de Skite Prodromos, waar hij de trappen naar de grot van de Heilige Athanasius de Athoniet hielp heraanleggen.

Ik werkte gedurende een paar dagen aan de heraanleg van de trappen, die naar de grot van de Heilige Athanasius de Athoniet leiden. De grot zelf ligt dicht bij de zee, maar zowat 50 treden boven de waterspiegel. Samen met Vader Porfirius en Vader Dometius hakten we treden uit de rotsen, die we in de buurt aantroffen. De stukken rots waren best hard en we modelleerden ze met een beitel en voorhamer. We leefden samen in de cel van de Heilige Hypatius, gehoorzaamden Vader Arsenie Mandrea, de